

1893'ten 1966

Osman ustanın elleri 72 yıldır harf dizmektedir. Ve Osman usta hâlâ çalışmak zorundadır. Çünkü yetmemektedir. Osman ustanın yaşamı, sabah elinize al yağlayıcısından haber yazarına, düzeltmeninden sorumlu müdürüne bekleyen yaşamdır: Yıllarca sömürülmek ve bir gün «Himaye»

kadar!..

ciğerleri 72 yıldır kurşun zehiri solur Osman ustanın 250 lira emekli aylığı geçimine ulaşmak için çaba gösteren rotatif müdürün tüm gazeteci ve basın sanayii işçisini «Himaye»

O. Refik İşcen, yurdumuzda yapılan ilk greve katılan ve bugün sağ olan 3 kişiden biridir.

Hayatta kalan bu 3 işçi' bugün çeşitli gazete ve matbaaların himayesi altında yaşamaktadır.

90 YAŞINDA ELİNDE HALİHAZIRDA «ÇİFT» VAR

Osman Refik İşcen, 1875 yılında Osmanlı Devletinin Tuna ilinde doğmuştur. Bir süre sonra İstanbul'a göçen Osman Refik İşcen (Osman Usta), 18 yaşında iken Beyazıt'taki «Şirket-i Sahafiye Matbaası» na dizgici olarak girmiştir.

Osman Usta'nın elleri 72 yıldır harf dizmektedir. Osman Usta'nın ciğerleri 72 yıldır kurşun zehiri solmaktadır.

Ve Osman Usta bugün hâlâ çalışmak zorundadır. Çünkü Osman Usta'nın 250 lira emekli aylığı geçimine yetmemektedir.

HİMAYEYE ALINMAK

Rüzgârlı Sokaktaki matbaalardan birinde çalışmakta olan Osman Refik İşcen'e matbaada ne iş yaptığını sorduğum zaman bir süre düşünmü ve «Arapça harfleri dizeyim» dedi. Daha sonra durdu ve ekledi, «Matbaa beni himayesine aldı.»

Zaman, Dersaadet, Tasvir-i Efkar, Tercüman-ı Hakikat, Malûmat ve Serâfet Gazetelerinin baş dizgiciliğini yaptıktan, 72 yıl gece elle harf dizedikten, gündüz sayfa dağıttıktan ve yüzlerce usta yetişirdikten sonra «Himayeye alınmak»..

Osman Usta'nın bugünkü yaşamı, sabah elinize aldığınız gazeteyi size ulaştırmak için çaba gösteren rotatif yağlayıcısından haber yazarına, düzeltmeninden sorumlu müdürüne kadar tüm gazeteci ve basın sanayii işçisini bekleyen yaşamdır. Yıllarca sömürülmek ve

bir gün «Himayeye alınma» YURDUMUZDAKİ İLK GREV Osman Refik İşcen yurdumuzda yapılan ilk greve katılan ve bugün hayatta olan üç kişiden biridir. İkdâm Gazetesi sahibi Ahmet Cevdet'in beden işçileri için, «Bunlar kapıdan kovsan bacadan düşer» demesi üzerine başlayan grevi, Osman usta şu şekilde anlattı:

«Ahmet Cevdet'in bir mesele üzerine beden işçileri hakkında bu sözleri söylemiş olması grev yapmamız için yetti. Hemen o akşam «Mürettibin Osmaniye» Cemiyetinde bir toplantı yaptık ve ertesi gün hiç birimiz matbaalara gitmedik. İkdâm, Tercüman-ı Ahval, İleri, Sabah ve Tanin Gazeteleri çıkmadı.

Zamanın valisi Haydar Bey'e baş vurarak Haber adında bir gazete çıkarmak için izin aldık. Teşebbüs Matbaasında beden işçileri olarak bir gazete çıkarmaya başladık. Sabahlara kadar elle diziyorduk, sabah gün ışırken köprü başında ve Bab'âlî'de gazeteleri kendimiz satıyorduk. Haber gazetesini beden işçileri olarak 16 gün çıkardık. 17 nci gün Ahmet Em'in Yalman ile Hüseyin Cahit Yalçın «Mürettibin Osmaniye Cemiyeti» ne gelerek anlaşma teklif ettiler. Bu bir çözüme ötür dileme idi. Türkiye'de ilk toplu sözleşmeyi de o gün yaptık.»

Osman Usta'nın katıldığı grev sonunda yapılan toplu iş sözleşmesi Türkiye'de işkolunun seviyesinde yapılan ilk toplu sözleşmedir. Bu sözleşmenin kapsamına o zaman İstanbul'da çıkan bütün gazeteler girmiştir. Bu greve katılanlardan bu

Osman Refik İşcen (Osman Usta) 72 yıldır basın sanayii işçisi olarak çalışmıştır. Ve bugün 250 lira emekli aylığı almaktadır. Osman Usta bugün de çalışmak zorundadır. Çünkü 250 lira Osman Usta'nın geçimi için yeterli değildir. (Fo: M. Türkyılmaz)

Osman Usta'dan başka hayatta olan iki kişi daha vardır. Ve onlar da bugün «Himayeye» alınmışlardır. O zamanki İkdâm Gazetesinin dizgicilerinden Uzun Ömer, Cumhuriyet Gazetesinin «Himayesinde» dir. Tikveşli Hasan ise Bab'âlî'de bulunan Erenler Matbaasının «Himayesinde» dir.

Osman Usta bugün 90 yaşındadır, evli ve üç çocukludur. 1960 yılında Türk Dil Kurumu Matbaasından emekliye ayrılmıştır. 72 yıldır sömürülen gücünü henüz yitirmemiştir.

«Himayeye alınmadan» yaşamak için bugünün gazetecilerine ve basın sanayii işçilerine tek sendika çevresinde toplanmayı salık vermektedir.

İŞ KOLUNDA İLK TOPLU SÖZLEŞME

Osman Usta'nın katıldığı grev sonunda yapılan toplu iş sözleşmesi Türkiye'de işkolunun seviyesinde yapılan ilk toplu sözleşmedir. Bu sözleşmenin kapsamına o zaman İstanbul'da çıkan bütün gazeteler girmiştir. Bu greve katılanlardan bu

Osman Usta'nın katıldığı grev sonunda yapılan toplu iş sözleşmesi Türkiye'de işkolunun seviyesinde yapılan ilk toplu sözleşmedir. Bu sözleşmenin kapsamına o zaman İstanbul'da çıkan bütün gazeteler girmiştir. Bu greve katılanlardan bu

Osman Usta'nın katıldığı grev sonunda yapılan toplu iş sözleşmesi Türkiye'de işkolunun seviyesinde yapılan ilk toplu sözleşmedir. Bu sözleşmenin kapsamına o zaman İstanbul'da çıkan bütün gazeteler girmiştir. Bu greve katılanlardan bu

Osman Usta'nın katıldığı grev sonunda yapılan toplu iş sözleşmesi Türkiye'de işkolunun seviyesinde yapılan ilk toplu sözleşmedir. Bu sözleşmenin kapsamına o zaman İstanbul'da çıkan bütün gazeteler girmiştir. Bu greve katılanlardan bu

Sertaç TÖZÜN
(ULUS YAZARI)

Osman Refik İşcen'in 72 yıldır «Çift» tutan elleri gücünü hâlâ yitirmemiştir. Ve bu eller...

Osman Usta'nın katıldığı grev sonunda yapılan toplu iş sözleşmesi Türkiye'de işkolunun seviyesinde yapılan ilk toplu sözleşmedir. Bu sözleşmenin kapsamına o zaman İstanbul'da çıkan bütün gazeteler girmiştir. Bu greve katılanlardan bu

hak kazanan el-
(URKYILMAZ)

İLK TOPLU SÖZLEŞME

Osman Usta'nın katıldığı grev sonunda yapılan toplu iş sözleşmesi Türkiye'de işkolunun seviyesinde yapılan ilk toplu sözleşmedir. Bu sözleşmenin kapsamına o zaman İstanbul'da çıkan bütün gazeteler girmiştir. Bu greve katılanlardan bu